

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
WE WROCŁAWIU**

**UL. JANA DŁUGOSZA 68
51-162 WROCŁAW**

Wrocław, dnia 25 sierpnia 2023 r.

WSI.410.2.60.2023.KM

Pani
Katarzyna Helińska
Terra Legis Katarzyna Helińska
ul. Kopańskiego 10/10
71-050 Szczecin
-ePUAP-

W odpowiedzi na wniosek z dnia 30 lipca 2023 r. (data wpływu: 30 lipca 2023 r.), złożony przez Panią Katarzynę Helińską (reprezentującą firmę Terra Legis Katarzyna Helińska z siedzibą w Szczecinie, ul. Kopańskiego 10/10), działającą na podstawie pełnomocnictwa Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka znak: SK.0052.87.2023 z dnia 12 czerwca 2023 r., w sprawie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Sobótka na lata 2024–2027 z perspektywą do 2030 roku” informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.)* przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie m.in. przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jak wynika z przedłożonej dokumentacji, Program wskazuje działania inwestycyjne i nieinwestycyjne realizujące wyznaczone cele w zakresie realizacji polityki ochrony środowiska. Głównym celem programu jest *Zrównoważony rozwój Gminy Sobótka dążący do poprawy jakości życia mieszkańców, stanu środowiska przyrodniczego oraz rozwoju turystyki*. Program wyznacza cele ochrony środowiska w dziesięciu obszarach interwencji. Cele te będą realizowane poprzez wyznaczone w harmonogramie zadania. Głównie są to zadania polegające na modernizacji systemów grzewczych (wymiana źródeł ciepła, działania wspierające montaż indywidualnych instalacji OZE – panele fotowoltaiczne na budynkach), termomodernizacji budynków, wymianie oświetlenia, budowie i przebudowie dróg, ścieżek rowerowych i chodników oraz modernizacji sieci wodociągowej i kanalizacji, utrzymaniu cieków, organizacji systemu gospodarki odpadami, ochronie zadrzewień, wsparciu rolników,

usuwaniu azbestu, jak również działania polegające na edukacji mieszkańców oraz opracowywaniu dokumentacji, kontroli przestrzegania przepisów ochrony środowiska.

Na terenie gminy Sobótka znajdują się obszary chronione na mocy *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1336), tj.: Ślężański Park Krajobrazowy wraz z otuliną, Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, rezerваты przyrody „Góra Ślęża” i „Łąka Sulistrowicka”, specjalny obszar ochrony siedlisk Masyw Ślęży (PLH020040), obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Przeplatki nad Bystrzycą (PLH020055), użytek ekologiczny „Paprocie serpentynitowe w Masywie Ślęży” (stanowisko nr 9, stanowisko nr 10), zespół przyrodniczo–krajobrazowy „Skalna”. Na terenie gminy ustanowiono pomniki przyrody oraz stwierdzono występowanie innych cennych elementów przyrody, takich jak: siedliska przyrodnicze wymienione w *rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1713), stanowiska roślin chronionych na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) i zwierząt objętych ochroną na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380).

Realizacja celów i zadań zaproponowanych w Programie będzie polegała na wykonaniu szeregu przedsięwzięć, także inwestycyjnych, które mogą ingerować w poszczególne elementy środowiska zarówno na etapie ich realizacji, jak i eksploatacji. Część zadań wyznaczonych w Programie może być zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.). Do takich przedsięwzięć zaliczają się zadania polegające na budowie i przebudowie sieci wodno-kanalizacyjnej, budowie i przebudowie dróg (np. zadania: rozbudowa autostrady A4 na odcinku Krzyżowa – Wrocław, Budowa drogi S5 na odcinku Sobótka – Bolków, Budowa drogi S8 Wrocław – Kłodzko). Jednocześnie wskazuję, że o możliwości i sposobach realizacji ww. inwestycji drogowych ostatecznie rozstrzygnie ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, przeprowadzona na zasadach określonych w *ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie* (...).

Mając zatem na uwadze ogólny charakter dokumentu można uznać, że realizacja zadań przedstawionych w przedmiotowym dokumencie, przy wyborze właściwej lokalizacji i technologii oraz zachowaniu wymogów ochrony środowiska wynikających z przepisów odrębnych, nie powinna znacząco negatywnie wpłynąć na poszczególne komponenty środowiska, w tym na ww. obszary chronione.

W świetle powyższego, a także mając na względzie uwarunkowania, o których mowa w art. 49 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie* (...), uzgadniam odstępnie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu dokumentu, zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 3 wyżej cyt. ustawy.

Natomiast zwracam uwagę, że wśród ujętych w harmonogramie zadań, w obszarze interwencji *Zasoby przyrody*, znajdują się m.in. zadania: Sporządzenie dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Przeplatki nad Bystrzycą PLH020055; Sporządzenie dokumentacji planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Masyw Ślęży

PLH020040; Obszar Natura 2000 Przeplątki nad Bystrzycą PLH020055 – usunięcie gatunków ekspansywnych i obcych gatunków inwazyjnych z powierzchni siedliska gatunku 6179; Monitoring wybranych gatunków ssaków w obszarze Natura 2000 Przeplątki nad Bystrzycą PLH020055 realizowany w ramach projektu: *Monitoring obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody na Dolnym Śląsku*; Monitoring wybranych gatunków ssaków w obszarze Natura 2000 Masyw Ślęży PLH020040 realizowany w ramach projektu: *Monitoring obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody na Dolnym Śląsku*. Przyporządkowanie tych zadań organowi gminy (Urząd Miasta i Gminy Sobótka) jako podmiotowi odpowiedzialnemu (według tabeli 48), budzi wątpliwości.

Ponadto odnosząc się do kwestii wprowadzenia do treści Programu (według tabeli 50) niektórych z ww. zadań w obszarze interwencji *Zasoby przyrody* i przypisania do tych zadań RDOŚ jako podmiotu odpowiedzialnego, wskazuję, co następuje. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu wykonuje zadania zgodnie z kompetencjami ustawowymi, określonymi w obowiązujących przepisach, w tym m.in. w *ustawie o ochronie przyrody* oraz w *ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Wyznaczone przepisami kierunki działań są realizowane zgodnie z rozplanowaniem pracy tut. organu, w określonych terminach, a ich wykonanie jest uzależnione względami prawnymi, organizacyjnymi, wewnętrznymi uregulowaniami, a także warunkami finansowymi. Program ochrony środowiska jest dokumentem sporządzanym w celu realizacji polityki ochrony środowiska przez jednostki samorządu terytorialnego, osadzonym w określonych ramach czasowych. Zatem, w świetle powyższego, dokument taki nie jest właściwy do wyznaczania lub przyporządkowania RDOŚ określonych zadań, w tym również zadań monitorowanych. Dodatkowo praktyka taka może powodować rozbieżności zarówno w zakresie rodzaju zadań, jak i czasowych ram ich realizacji, a także źródeł finansowania.

Natomiast w przypadku zadania: Usuwanie tam bobrowych na rzekach i potokach, ujętego w obszarze interwencji *Gospodarowanie wodami*, wskazać należy, że wprawdzie zadanie to służy utrzymaniu wód, jednak bóbr *Castor fiber* należy do gatunków objętych ochroną na mocy *rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. Zatem treść *Programu* winna zostać uzupełniona o zapis, iż realizacja tego zadania może być prowadzona jedynie zgodnie z uzyskanymi zezwoleniami na czynności zakazane w stosunku do tego gatunku chronionego, zgodnie z zapisami art. 56 *ustawy o ochronie przyrody*.

Jednocześnie zwracam uwagę na nomenklaturę stosowaną w przedłożonej dokumentacji, w odniesieniu do pojęcia rekultywacja (tabela 48 pkt 7). Pojęciem rekultywacji możemy posługiwać się w 2 aspektach, tj.: w przypadku rekultywacji składowiska odpadów w rozumieniu przepisów *ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach* (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1587) oraz w przypadku rekultywacji gruntów w rozumieniu *ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2409). Wskazuję przy tym, że w przypadku zanieczyszczenia powierzchni ziemi należy posługiwać się pojęciem remediacji, która zgodnie z definicją zawartą w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2256 ze zm.) oznacza m.in. poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko.

Przedłożony projekt Programu wymaga zatem weryfikacji i uzupełnienia w powyższym zakresie, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zwracam również uwagę, że w przypadku zadań związanych z termomodernizacją budynków, przewidziane do modernizacji zabudowania mogą stanowić schronienia ptaków i nietoperzy, chronionych na mocy *rozporządzenia w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt*. Zatem, w przypadku przystępowania do ww. prac, przed ich rozpoczęciem należy, we współpracy ze specjalistą ornitologiem i chiropterologiem, dokonać przeglądu budynków pod kątem występowania schronień ww. grup zwierząt. W przypadku potwierdzenia ich obecności, prace należy prowadzić w terminach i w sposób określony przez ww. specjalistów. W przypadku, gdy konieczne byłoby zniszczenie stanowisk ptaków lub nietoperzy, należy uzyskać zezwolenie na czynności zakazane w stosunku do chronionych gatunków zwierząt, zgodnie z zapisami art. 56 *ustawy o ochronie przyrody*.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Karolina Motyka
Główny Specjalista
Wydział Zapobiegania i Naprawy
Szkód w Środowisku oraz Informacji
o Środowisku i Zarządzania Środowiskiem

*/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/*